

Lydoptagelse med cd-optager i Lingvistisk Laboratoriums lydstudie

Cd-optagelser i lydstudiet

Begynd med at tænde for cd-optageren (nederste modul), mikrofonforstærkeren (midterste modul) og til sidst medhørsforstærkeren i kontrolrummet.

På cd-optageren trykkes på Open/Close (se første billede) for at køre cd-slæden ud og læg en cd-r (Compact Disc Recordable) i slæden, og tryk igen på Open/Close. Apparatet læser nu på cd-en for at finde ud af typen. Efter ca. 20 sekunder stopper displayet med at signalere, at der er tale om en cd-r, at den er klar til spor 1 og at tidstælleren står på nul..

Inde i lydstudiet står der et mikrofonstativ med en Sennheiser retningsmikrofon af typen MKH40. Indtaleren skal have en afstand fra mund til mikrofon på ca. 40 cm, for at få det bedste optageresultat. Mikrofonen er koblet til en mikrofonforstærker (Behringer Ultragain Microphone Amplifier) i kontrolrummet. Det er kun denne forstærkers højre del, som benyttes, men monosignalet herfra føres til både højre og venstre kanal op cd-optageren. Denne kobling gør det muligt bagefter at få lyd i begge ører fra højttalere eller hovedtelefoner. Med en taler i lydstudiet indstilles styrken på forstærkeren, således at et par af de små grønne lamper lyser. Energirige ord som apa, apa, apa osv. giver en god indikation for om styrken (udstyringen, volumen) er ok.

Tryk på cd-optagerens Record-knap, hvorefter apparatet går i record-pause modus. Her er det muligt at indstille styrken ved at dreje på Rec Level knappen. Dette bør gøres samtidig med at styrken på mikrofonforstærkeren indstilles, som nævnt ovenfor. Bemærk at Input Selector står på Line.

Cd-optager højre side

Man kan følge talevolumen på cd-optagerens display, hvor to små vandrette søjler bevæger sig i takt med talen. For at opnå de bedste optagebetingelser for den digitale optagelse, bør styrken aldrig komme over -6 (dB).

Cd-optagerens venstre side

Inden optagelsen sættes i gang, skal der trykkes på knappen Auto/Manual (venstre side af optageren), hvorved der kommer lys over knappen Write (Manual). Hermed sættes det automatiske sporskifte ud af funktion. Automatisk sporskifte sker, når der under optagelse er mere end 3 sek. pause, og dette er ikke hensigtsmæssigt til laboratoriets brug. Når der er lys over Write (Manual) kan man selv bestemme, hvor der skal skiftes spor ved at trykke på denne knap. Blot skal man huske på, at cd-formatet kræver, at et spor skal være på mindst 4 sek. En sidste bemærkning: Hvis cd-optageren har stået i Record-pause modus i 10 minutter, uden at en knap er blevet aktiveret, vil apparatet forlade denne modus og vende tilbage til Play modus.

Optagelse

Når alle indstillinger er foretaget, trykkes på Pause-knappen eller på → hvorefter optagelsen går i gang, og man kan se, at tiden begynder at gå i displayet.

Når man er færdig eller man vil standse midlertidigt, trykkes der på stop (hvide firkant) eller på Pause. I begge tilfælde vil igangsætning af en ny optagelse få apparatet til at skifte til et nyt spor.

Ved meget lange optageforløb, som senere kræver redigering på en computer, kan det være hensigtsmæssigt at bruge knappen Write (Manual) til at fordele optagelsen over flere spor. Dette kræver dog at personen i kontrolrummet er i besiddelse af det samme tekstmateriale som forsøgspersonen i lydstudiet, for at vide hvor i forløbet der skal trykkes på knappen.

Afslutning

Når optagelsen er slut skal der trykkes på stop, hvorefter apparatet ender i Play modus. Det er nu muligt at lytte til de enkelte spor, og dette gøres bedst ved at bruge Remote Control'en, så der kan indtastes det spor, som man er interesseret i at høre. Når alt er i orden, SKAL cd-r'en omdannes til en cd, så den kan læses i cd-drev på computere. Det gøres ved at trykke på knappen Finalize. Efter en del blinken i display'et vil der efter en nogle sekunder stå TOC 4.04, og herefter trykker man på Pause-knappen. Nu vil man se, at de 4 min. og 4 sek. tælles ned til nul, og det er den tid, processen tager. Til sidst vil man i displayet se, at cd-r ændrer sig til cd, og man har en cd, som er læsbar af pc'er, Mac'er og lydanlæg.

Fra spor til filer

Nu har man en master-cd, som man bør gemme i hele projektets levetid. Desværre kan man ikke direkte bruge sporene til manipulation og redigering i en computer, da de først skal konverteres. Til dette formål findes der (til pc'er) et gratisprogram Audiograbber, som gør dette job uden problemer. Audiograbber version 1.83 vil virke godt på Windows 7. Vær blot opmærksom på, at der findes brådne kar på nettet, som sender andet med end godt er for pc'er, og andre forlanger penge for det, men lidt søgning vil nok give den rigtige version.

Når Audiograbber er installeret, skal man oprette en fil på skrivebordet, hvor programmet kan lægge de konverterede filer. I kunne jo kalde den audiotemp eller lignende. Under settings i Audiograbber fortæller I så, at I skal bruge filen audiotemp på skrivebordet til at lande filerne. Herefter lægger I cd'en i pc'ens dvd/cd-drev og starter Audiograbber. I skal så her nok lige undertrykke andre programmer, som vil byde ind på cd'en så som Mediaplayer eller lignende. Når Audiograbber har detekteret alle sporene trykker I på Grab (ikonet er en flænsende gribende hånd). Nu vil der vælte .wav-filer ind i mappen audiotemp, hvor de får navnene track 01, track 02 etc. Herefter er det en smal sag, at omdøbe filerne til et navn, som giver mening vedr. indholdet. Kopier til sidst filerne over en den mappe, hvor de skal behandles. Når I har sikret jer, at filerne ligger hvor de skal, sletter I indholdet af Audiotemp, så denne mappe kan være klar til en anden overførsel fra Audiograbber. Hvis man ikke sletter, kommer nye filer ind og blander sig med de gamle, så husk det.

Rigtig god fornøjelse

Preben Dømler